

Тодор ЧЕПРЕГАНОВ

ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЕВРОПСКАТА АСОЦИЈАЦИЈА НА НАСТАВНИЦИТЕ ПО ИСТОРИЈА „ЕУРОКЛИО“

Од 29 март до 4 април 2004 година во Кардиф-Велс-Обединетото Кралство се одржа годишната конференција на Европската асоцијација на наставниците по историја „Еуроклио“. Конференцијата беше одржана под работниот наслов „Да се припаѓа на Европа - Мали нации голема работа“.

Несомнено, местото на одржувањето на конференцијата не беше избрано случајно. Велс претставува мала земја, но не и држава и како „анекс“ на Англија во овој момент настојува да се организира како држава и во таа смисла и да има своја програма по предметот историја. За Здружението на наставниците по историја од Велс организирањето на конференцијата, како што истакна проф. Рис Дејвис, било како „Лихтенштајн да го добие организирањето на олимпијадата во 2012 година“. Аналогијата секој може да ја толкува на свој начин. Меѓутоа, како што беше истакнато во рефератот на проф. Дејвис, уште од римско време Велс претставувал „ultima Thule“, крај на светот. Еден владика од Кентербери од XIII век за Велс истакнал дека „остатокот на светот скоро и не знае дека постоите како луѓе“. Но покарактеристичен е примерот од првото издание на Британската енциклопедија каде што под Велс стои „види Англија“. Токму тоа беше и основната тема на конференцијата, како малите народи да се спротивстават на обидите да бидат „претопени“ од повеќебројните и помоќните држави. Во таа смисла, и проф. Дејвис истакна дека обидите на некои Англичани да се притисне копчето „Delete“ за Велс во текот на вековите се покажало како неуспешно и дури оваа година „ако се самосвесни ќе можат да се изјаснат како одделна етничка група на пописот“. Зачудувачки, но вистинито, мнозинскиот народ во однос на јазикот е малцински. Само 25% од населението го зборува велшкиот јазик. Во моментот се води широка национална кампања да се воведат како редовен предмет во сите училишта.

Работата на конференцијата се одвиваше на пленарни седници, панел дискусии и работилници. На првиот ден од конференцијата беше одржана промоција на книгите: „По паѓањето на ѕидот. Предавањето на предметот историја во Европа по 1989.“ и „Историски промени: факти и бројки за историското образование во Европа од 1989.“

Вториот ден од конференцијата се работеше на тема „Новите достигну-

вања во образованието по историја“, при што беа презентирани десет презентации за начините кои методи можат да се применат при предавањето на предметот историја. Презентерите, пред сè, беа наставници, професори од основните и од средните училишта и во зависност од земјата, од каде што доаѓаат, беа користени класични и модерни технички средства во презентирањето. Зачудува имагинацијата на наставниците во нивните обиди да им ја доближат историјата на учениците. Притоа се користат најразлични игри како: „Блокбастер“, „Милионер“, „Дијамантски прстен“, „Монополи“ и т. н. Презентациите беа проследени со практично работење, така што секој можеше да учествува активно. Исто така, беше прикажано и како може да се искористат музеите за учење на историјата.

Темата на вториот ден од конференцијата беше „Прашањето на националниот идентитет“. Беа одржани шест презентации во врска со различни прашања што се однесуваат на националниот идентитет. Пред сè, особено внимание предизвикаа презентациите што се однесуваа на прашањата: „Што е граница“, „Различните идентитети во Латвија“, „Кој се нашите херои“, „Периферни заедници и идентитет“, „Зошто да се интегрираат оние, кои веќе се интегрирани“. Комплекс од теми, кои привлекоа голем интерес и предизвикаа дискусија кај присутните, како и различни размисли од понудените, бидејќи се работеше за различни искуства, менталитети, економски состојби, историско искуство итн. По обемната дискусија, се заклучи дека националниот идентитет сè уште е многу јак речиси во сите земји, со исклучок на некои европски земји кои националниот идентитет го поистоветуваат со државниот.

„Музејското образование и националното наследство“ беше темата на третиот ден од работата на конференцијата. За реализирањето на темата учесниците беа во посета на Етнолошкиот музеј на отворено во местото Ст. Фаген, при што преку „живо“ пренесување во вековите наназад можеше да се проследи како живееле Велшаните од најстарите времиња до денес. Она што е интересно и предизвика дискусија е тоа дали и покрај недостигот на археолошки наоди може да се „конструира“ историја, а не да се реконструира, бидејќи тие не постојат или сè уште не се откриени. Но од друга страна, самата поставка претставува „жива историја, историја во движење“, при што секој присутен може да го визуелизира она што се случувало во историјата на Велшаните низ вековите. Исто така, при Музејот се наоѓа и Архив, кој содржи документација за сето она што е поставено како поставка.

Четвртиот ден се работеше на тема „Во класот-предавање за разбирање на мултиперспективноста“. Во рамките на темата беше одржано предавање на тема „Употребата на интернет-технологијата за разбирање на мултиперспективноста и демонстрација на интерактивна бела табла во наставата по историја“. Самата презентација и можностите што ги дава интернетот и активната бела табла беа фасцинантни за сите присутни. Меѓутоа, во дискусијата се заклучи дека оваа технологија може да ја следат само училиштата што имаат финансиски средства и училиштата што се технички опремени со компјутерска технологија.

Во однос на темата се одржаа седум презентации, кои го засегнаа праша-

њето како да се предава локалниот, националниот и државниот идентитет во земји кои имаат малцинства. Притоа се поставија повеќе прашања како: дали малцинството треба да го изгуби идентитетот во однос на мнозинството; дали во учебниците се предаваат малцинските идентитети, нивната историја, хероите и тн. Но и во однос на ова прашање заклучокот беше дека искуствата се различни од земја до земја.

На последниот ден од конференцијата беше одржано генерално собрание, на кое се усвоија завршните извештаи за работа за 2003 година и финансискиот извештај. Според предвидениот ред, следната конференција во 2004 година ќе се одржи во Латвија.